

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

ZAGREB, ROCKEFELLEROVA 7

www.hzjz.hr

**IZVJEŠĆE
O ZAŠTITI ZDRAVLJA DJECE
U DJELATNOSTIMA PZZ-a
U 2007. GODINI**

Srpanj 2008.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU
Odjel za istraživanja zaštite zdravlja
skupina s posebnim rizicima

IZVJEŠĆE
O ZAŠTITI ZDRAVLJA DJECE
U DJELATNOSTIMA PZZ-a
U 2007. GODINI

Autori:

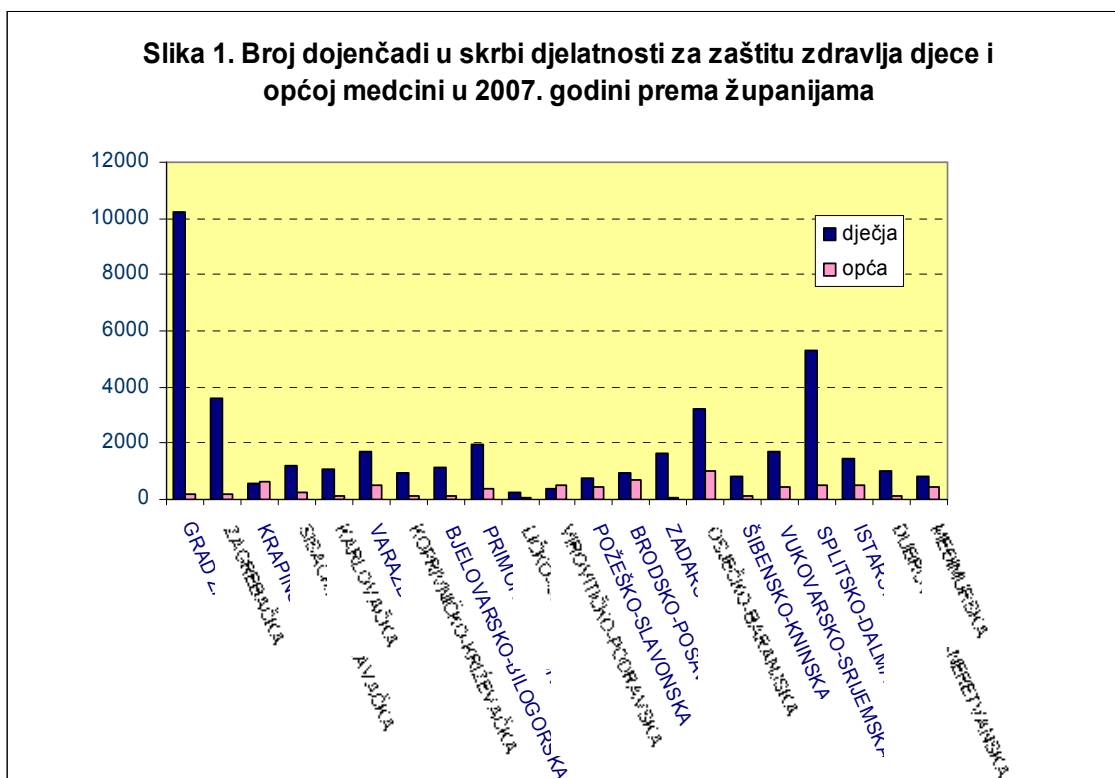
prim. dr. sc. Urelija Rodin, dr. med.
Lara Dadić, dr.med.
Dubravka Belić, viši statističar

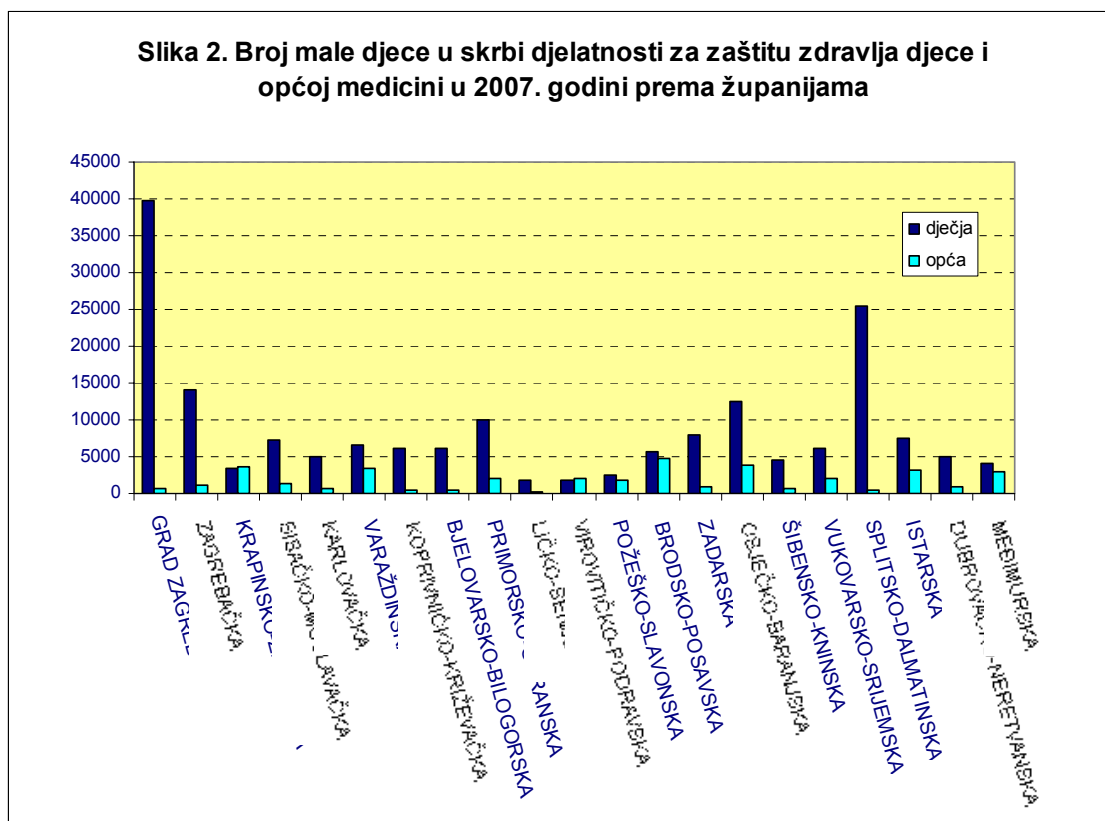
Srpanj 2008.

IZVJEŠĆE O ZAŠTITI ZDRAVLJA DJECE U OKVIRU DJELATNOSTI PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U 2007. GODINI

Zdravstvena zaštita djece dojenčadi i male djece provodi se kroz dvije djelatnosti primarne zdravstvene zaštite – djelatnosti za zaštitu zdravlja djece i općoj/obiteljskoj medicini, prema slobodnom odabiru liječnika od strane osiguranika, u ovom slučaju roditelja.

U djelatnosti zdravstvene zaštite djece skrb o djeci provodi 259 tima od kojih je 254 specijalista pedijatar, 4 doktora medicine, i 1 specijalist školske medicine. Zaštita se provodi za 360.316 osiguranika od kojih su 226.853 (63%) djeca predškolske dobi te oko 37% djeca školske dobi. Za 79,1% djece predškolske dobi zaštita se provodi u ovoj djelatnosti, a ostala djeca predškolske dobi (20,9%), najčešće na ruralnim područjima i otocima, su u skrbi djelatnosti opće/obiteljske medicine (slike 1. i 2.). Prema broju timova i osiguranika u djelatnosti, u prosjeku jedan tim skrbi za 1.391 osiguranika.

U djelatnosti je zabilježeno 2,634.992 posjeta u ordinacijama (prosječno 10.173 po timu). Od ukupnih posjeta u ordinacijama 78,7% se odnosi na preglede (2,074.376 pregleda), te je prosječno 8.009 pregleda po doktoru. Uz preglede registrirano je 480.292 upućivanja na specijalističke preglede (3,81% više nego u 2006. godini, odnosno za skoro svaki 4. pregled je bilo potrebno dodatno specijalističko mišljenje).

Prema izvješću o pobolu registrirano je 1,011.112 bolesti i stanja u dobi do 7. godine (u 2006. je registrirano 1, 004.357). Najzastupljenije su bolesti dišnog sustava kao i u prethodnim godinama (51,2% u 2007. godini; 51,2% u 2006. godini), slijede zarazne i parazitarne bolesti (8,9% u 2007. godini; 8,9% u 2006. godini), bolesti uha (6,4% u 2007. godini; 6,3% u 2006. godini), bolesti kože i potkožnog tkiva (5,3% u 2006. godini; 5,5% u 2006. godini) te «Simptomi, znakovi klinički i laboratorijski nalazi» (3,5% u 2007. godini). Redoslijed vodećih uzroka pobola je isti i u školskoj dobi.

Osnovu preventivne zaštite dojenčadi i male djece čine individualni sistematski i kontrolni pregledi, pregledi prije cijepljenja te savjetovanja roditelja vezana uz njegu i prehranu djeteta. Standardni broj preventivnih pregleda predviđenih Programom mjera je 4 pregleda po dojenčetu i 4 pregleda po malom djetetu od kojih je jedan neposredno nakon dojenačkog razdoblja (12-15 mjeseci), uz provođenje cijepljenja propisanih Programom obveznih cijepljenja. Najveći broj (i udio) preventivnih posjeta odnosi se na sistematske i kontrolne preglede.

U djelatnostima primarne zdravstvene zaštite 2007. godine zabilježeno je 492.709 preventivnih posjeta djece u dobi do sedam godina od kojih je 232.576 preventivnih posjeta dojenčadi ili 4,8 posjeta po dojenčetu i 260.133 preventivnih posjeta djece 1-6 godina odnosno 1,1 posjeta po malom djetetu.

Između dvije djelatnosti primarne zdravstvene zaštite – opće/obiteljske medicine i djelatnosti za zaštitu zdravlja dojenčadi i male djece postoje određene razlike u provođenju preventive u dojenačkoj dobi.

U djelatnosti za zaštitu zdravlja dojenčadi i male djece prosječno je bilo 4,9 preventivnih posjeta po dojenčetu (201.704 preventivnih posjeta / 40.799 dojenčadi u skrbi). U općoj/obiteljskoj medicini bilo je 4,1 preventivnih posjeta po dojenčetu (30.872 preventivnih posjeta / 7.490 dojenčadi).

Nema značajnijih razlika u prosječnom broju preventivnih posjeta po malom djetetu koje su u obje djelatnosti niže od standarda određenog Programom mjera zdravstvene zaštite. U djelatnosti za zaštitu zdravlja djece prosječno je bilo 1,16 preventivna posjeta po malom djetetu, a u općoj/obiteljskoj medicini 1,24 posjeta.

U djelatnosti za zaštitu zdravlja dojenčadi i male djece od ukupnih 201.704 preventivnih posjeta dojenčadi 189.902 (94,1%) odnosi se na preventivne preglede (sistematske i/ili preglede prije cijepljenja) i 11.802 (5,9%) zbog savjetovanja. Od 213.115 preventivnih posjeta male djece je 190.241 preventivnih pregleda (89,3%), a 22.874 savjetovanja (10,7%).

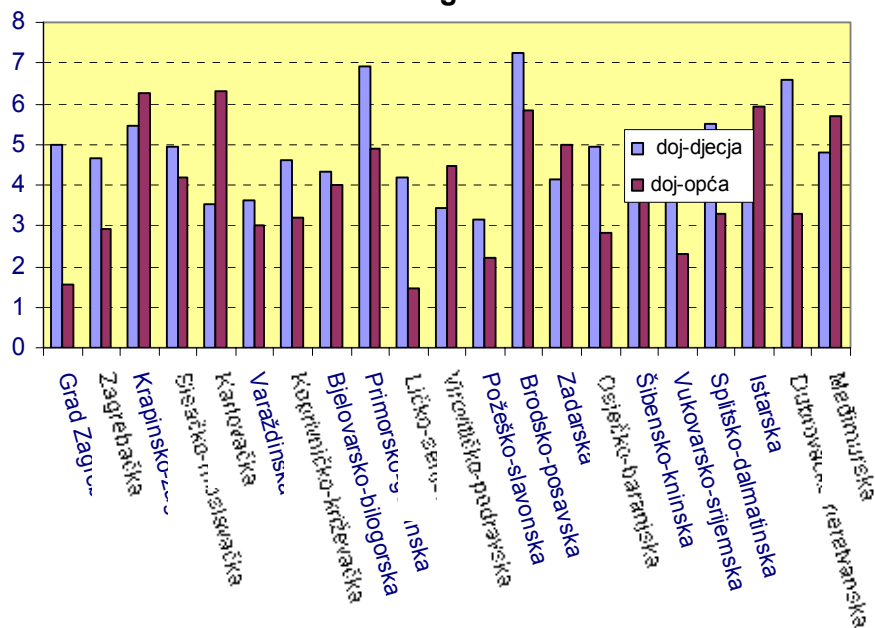
U općoj/obiteljskoj medicini od ukupnih preventivnih posjeta dojenčadi (30.872) , 28.352 (91,8%) se odnosi na preventivne preglede (sistematske i/ili preglede prije cijepljenja) i 2.520 (8,2%) zbog savjetovanja. Od 47.018 preventivnih posjeta male djece je 41.407 (88,1%) preventivnih pregleda, a 5.611 savjetovanja (11,9%).

U sistematski pregledane dojenčadi utvrđena je pothranjenost u 1,6% slučajeva, a preuhranjenost u 2,6% slučajeva. Za 51,2% dojenčadi u dobi 0-2 mjeseca je zabilježeno da su hranjena isključivo majčinim mlijekom (57,4% u 2006. godini), 19,0% (21,5% u 2006. godini) je dojeno uz nadomjestke za majčino mlijeko, 15,0% je na umjetnoj prehrani (16,1% u 2006. godini), a za 14,9% nije poznat podatak o načinu prehrane. Poslije prva tri mjeseca života udio dojenčadi hranjene isključivo majčinim mlijekom pada na 32,5% u skupini dojenčadi od 6-11 mjeseci života i na 16,6%, uz dohranu, raste uporaba nadomjestaka za majčino mlijeko. U 60,6% sistematski pregledane dojenčadi zabilježeno je provođenje profilakse rahitisa (65,6% u 2006. godini), u 10,4% profilaksa anemije (11,3%, u 2006. godini), a znakovi rahitisa utvrđeni su u 0,4% dojenčadi (u 0,5% u 2006.). Među utvrđenim poremećajima razvoja pri sistematskim pregledima dojenčadi najčešće je registriran usporen psihomotorni razvoj u 2,6% pregledanih (2,5% u 2006.). Ostali razvojni poremećaji poput fimoze (0,9%), prirođenog iščašenja kuka (0,5%) ili prirođenih srčanih grešaka (0,4%) su zabilježeni u pojedinačnim udjelu ispod 1%. U sistematskim pregledima male djece zabilježena je pothranjenost u 1,4% (u 2006. godini u 1,7% pregleda), preuhranjenost u 2,3% pregledanih (u 2006. godini u 2,6%), a od patoloških stanja utvrđenih u sistematskim pregledima najčešći su kariozni zubi (9,9%, dok je u 2006. godini bilo 9,8%), zatim dislalija 3,1% (u 2006. godini 3,1%), fimozna 2,0% (u 2006 2,0%) mišićno-koštane deformacije udova 1,8% (u 2006. godini 1,7 %), strabizam 1,5% (u 2006. godini 1,5%) te refrakcijske anomalije 1,3% (u 2006. godini 1,3%).

Prema izvješćima iz službi za zaštitu zdravlja djece možemo zaključiti da je unutar ove djelatnosti na razini države održan standard preventivnih posjeta dojenčadi, ali ne i male djece.

U obje djelatnosti na razini pojedinih županija nailazimo na širok raspon obavljenih pregleda po dojenčetu i malom djetetu što pokazuje na nedovoljno provođenje preventivne skrbi u nekim županijama ili na nedovoljno precizno izvještavanje o provedenom radu (slika 3. i 4.).

Slika 3. Broj preventivnih posjeta po dojenčetu u djelatnosti za zaštitu zdravlja djece i općoj medicini u 2007. godini

Slika 4. Broj preventivnih posjeta po malom djetetu u djelatnosti za zaštitu zdravlja djece i općoj medicini u 2007. godini

